



دی‌دگاه

موضوع: نقش استاندارد در طرح استقلال ارزی

شماره: ۴۰۲

تاریخ: ۱۳۹۲/۰۴/۰۹

تهیه و تنظیم: امیررضا سوری

توضیح اجمالی:

واردات کشور بعد از نوسانات ارزی، به سه گروه اصلی تقسیم شد. گروه اول شامل دو اولویت کالای اساسی و دارو است، که به آن‌ها ارز مرجع تعلق می‌گیرد. گروه دوم هفت اولویت هستند که در مرکز مبادلات ارزی، ارز مبادله ای می‌گیرند که بطور خلاصه همه لوازم و قطعاتی هستند که در تولید استفاده می‌شوند و محصول تولیدی را در کارخانه شکل می‌دهند. گروه سوم کالاهای مصرفی می‌باشند که هیچ کدام از این دو ارز به آن‌ها تعلق نمی‌گیرد. هدف از طرح استقلال ارزی انطباق و برابری بین ارز مورد نیاز برای واردات و ارز حاصل از صادرات است تا از این طریق نفت را به طور کامل از سیستم تجاری کشور خارج کرده و یک بالانس و تعادلی بین ارز وارداتی و ارز صادراتی ایجاد شود و در نهایت ارز مورد نیاز برای واردات کشور از محل صادرات غیرنفتی تامین شود. یکی از دستگاه‌هایی که می‌تواند به وزارت صنعت، معدن و تجارت در این طرح یاری رساند، نظام مدیریت استاندارد کشور است. استاندارد دارای ارتباط تنگاتنگی با شرایط فعلی اقتصاد کشور (محدودیت منابع ارزی) از طریق کمک به تولید و مصرف است. به بیان ساده استاندارد زبان مشترک تمام فعالان اقتصادی می‌باشد. اینکه کالای مصرفی چه ویژگی‌هایی داشته باشد تا مصرف کننده راضی باشد، قطعات و کالاهای نیمه ساخته کدام مشخصات را داشته باشند تا تولیدکننده بتواند آنرا بدرستی در مسیر تولید بکار گیرد، اینکه کالای وارداتی از چه کیفیتی برخوردار باشد و کالای صادراتی چه معیارها و ویژگی‌هایی داشته باشد. تمام موارد مذکور نیازمند قواعد و چارچوب‌های مدون و مشخصی است که استاندارد می‌تواند آنرا قاعده مند کند. به بیان دیگر در شرایط فعلی و تحت محدودیت منابع ارزی مدیریت نظام استاندارد کشور می‌تواند با اولویت بندی کالایی و تفکیک کالاها به گروه‌های اصلی مبنای مناسبی برای مدیریت سیاست‌های تجاری، تولیدی، اجتماعی و امنیتی کشور گردد.

نکات کلیدی:

- نظام مدیریت استاندارد برای گروه اول (کالاهای اساسی و دارو) می‌تواند بر استانداردهای ملی و اجباری و با تمرکز بر صحت سلامت و ایمنی اقدام نماید. هدف استاندارد در خصوص این گروه‌های کالایی باید «سلامت مصرف کننده و حفظ محیط زیست» باشد. به عنوان مثال نهاده‌های دامی (همچون کنجاله و ذرت) که وارد کشور می‌شوند باید دارای شرایط قرنطینه‌ای مناسبی باشند که به سلامت مصرف کننده و همچنین محیط زیست آسیبی وارد نکند.
- نظام مدیریت استاندارد برای گروه کالایی دوم (کالاهای تولیدی) مبتنی بر استانداردهای ملی و جهانی و با تمرکز بر ایجاد مزیت رقابتی برای محصولات و خدمات تولیدی و تحقق تولید صادرات گرا در سطح کلاس جهانی اقدام نماید. در خصوص این خانواده از کالاها، استاندارد دارای نقش اساسی از منظر حفظ و تداوم تولید است. به عنوان مثال قطعات وارداتی باید دارای ویژگی‌ها و معیارهای مشخصی بلحاظ کارکردهای استاندارد باشد که تداوم فعالیت تولید را تضمین کند.
- و در نهایت نظام مدیریت استاندارد برای گروه کالایی سوم (کالاهای مصرفی) مبتنی بر سیاست‌های اجباری و سخت گیرانه، مشروط و هدفمند از طریق اعمال استانداردها و با هدف محدودسازی ورود کالاهای بی کیفیت و غیرضروری اقدام نماید. بدیهی است در صورت فقدان استانداردهای لازم برای کالاهای مصرفی و ورود بدون نظارت این خانواده از کالاها به بخش‌های تولید مشابه در داخل آسیب جدی وارد خواهد شد.

براساس آنچه عنوان شد:

- ✓ مقصود و مراد صعوبت تجارت نمی باشد بلکه حمایت از تولید داخل و جلوگیری از واردات کالاهای غیرکیفی و غیرضروری از طریق اعمال استانداردهای سختگیرانه است.
- ✓ تحت شرایط کنونی اقتصاد ایران و ضرورت اولویت بندی کالاها و تخصیص (و مدیریت) منابع ارزی کشور، اعمال استانداردها و رویه های استاندارد متناسب با خانواده‌ها و اولویت‌های کالایی می‌تواند فرصت بی‌بدیلی برای تولید و تجارت کشور فراهم و ایجاد کند.

تأیید رئیس مؤسسه:

تأیید رئیس گروه مشاوران: